Diakonian ja kasvatuksen barometri 2026

295/04.07.00/2022

Yhteisen seurakuntatyön johtokunta 21.10.2026 § 55

Esittelijä	Yhteisen seurakuntatyön johtaja Teemu Hälli
Esittely	Suomen ev.lut. kirkko on julkaissut diakonian ja kasvatuksen barometrin ”Yhdessä toivoa rakentamassa”. Diakonian ja kasvatuksen barometri 2026 tuo ensimmäisen kerran yhteen kaksi kirkon barometriperinnettä. Vuodesta 1999 alkaen yhteensä 12 kertaa toteutetulla Diakoniabarometrilla on jo vakiintunut paikkansa kirkon tiedontuotannossa. Diakoniabarometrit ovat koonneet yhteen työntekijöiden näkemyksiä ja kokemuksia kulloinkin ajankohtaisista teemoista. Samalla on seurattu suomalaisen huono-osaisuuden näkymiä kirkon diakoniatyön silmin. Kirkon kasvatuksen barometri on toteutettu vuodesta 2020 alkaen kaksi kertaa ja se on kattanut laajan kokonaisuuden varhaiskasvatuksesta nuorisotyöhön. Barometrikyselyaineiston lisäksi artikkelimuotoisissa kasvatuksen barometreissa on hyödynnetty myös muita ajankohtaisia kyselyaineistoja. Diakonian ja kasvatuksen barometri on toteutettu Kirkkohallituksen ja Diakonia-ammattikorkeakoulun (Diak) TKI-yhteistyönä. Barometritutkijoina ovat toimineet seitsemän ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavaa opiskelijaa: Sanna Kantola, Johanna Käppi, Hanna Kärsämä, Ilpo Lahdenkauppi, Soile Niemi, Irja Tamm ja Hanna Videll. He ovat kokeneita kirkon diakoniatyöntekijöitä ja nuorisotyönohjaajia, jotka työkokemuksensa myötä tuntevat barometrissa tutkittavat aiheet. Lisäksi tutkimuksen toteuttajina on ollut neljä Diakin tutkijaa (Tiina Ikonen, Aino-Elina Kilpeläinen, Jouko Porkka ja Minna Valtonen), jotka ovat ohjanneet opiskelijoita tutkimus- ja analyysimenetelmien käytössä ja akateemisessa kirjoittamisessa. Barometrin ohjausryhmään kuuluvat edellisten lisäksi puheenjohtajana asiantuntija Titi Gävert (Kirkkohallitus ja Diakonian tutkimuksen seura DTS) sekä jäseninä asiantuntija Mikko Wirtanen ja tutkimuskoordinaattori Jussi Sohlberg (Kirkkohallitus), professori Kati Tervo-Niemelä (Uskonnon, katsomuksen ja kasvatuksen tutkimusseura UKKT), tutkija Veli-Matti Salminen (Diakonian tutkimuksen seura DTS), toiminnanjohtaja Arja Lusa (Kasvatuksen ja nuorisotyön asiantuntijat KNT ry) sekä toiminnanjohtaja Marko Pasma (Diakoniatyöntekijöiden liitto DTL). Barometria laatimassa ollut Ilpo Lahdenkauppi esittelee valmistunutta työtä.
Esitys	Yhteisen seurakuntatyön johtokunta merkitsee tiedokseen diakonian ja kasvatuksen barometrin 2026.

Päätös	Yhteisen seurakuntatyön johtokunta merkitsi tiedokseen Ilpo Lahdenkaupin esittelyn diakonian ja kasvatuksen barometrista. Käyty keskustelu painottui huomioihin leirityöstä. Leirityö on tärkeä osa seurakunnan työtä, tukee lasten itsenäistymistä ja tarjoaa ainutlaatuisia kokemuksia. Partion kanssa tehdään jatkossakin merkittävää yhteistyötä leiritoiminnassa ja partiolla vahvaa osaamista vapaaehtoisten toteuttamasta leiritoiminnasta. Leiritoiminnan vaikuttavuudesta kaivataan lisätietoa ja tähän toivotaan kehitettävän toimiva mittaristo. Leirien (erityisesti rippileirit) keskeyttämiseen tulisi laatia selkeät pelisäännöt. Keskeyttämistilanteet vaativat myös purkukeskusteluja leirin työntekijöille ja osallistujille. Vähemmistöjen huomioon ottamista syytä kehittää etenkin leirillä vierailevien puhujien osalta.